

A kutya ugat, a karaván halad! Jóharisnya a Sipos-féle marad! Cluj, Reg. Ferdinand-ut. 8.

amelyek védik a forradalmat.

Visszaállítják a halálbüntetést

A római lapok egyhangú jelentése szerint a november 5-iki rendkívüli ülésre összehívott fascista nagytanács el fogja határozni, hogy a politikai bűnösök ellen halálbüntetés visszaható erővel érvénybelép. Egyre nagyobb valószínűség az, hogy rövidesen megalakul a Tevere képviselő által követelt jóléti bizottság, amelynek a francia forradalom példájára, az lesz a feladata, hogy törvényen túl saját hatáskörében minden eszközzel gondoskodik arról, hogy a kormányrendszert semmiféle veszedelem ne érje.

A Zamboni-per tárgyalását november hó 30 án kezdik meg.

Mi történései volna?

Zürich, november 3. A „Nue Züricher Zeitung“ milánói levelezője szerint a fascista sajtó mai cikkeiből körülbelül képt lehet alkotni, hogy mi történt volna, ha a merénylet tragikus kimenetellel végződik. A lap szerint a

fascista milícia el van szánva, hogy Mussolini minden ellenségének vérével bosszulja meg a merényletet.

Olaszországban mindenki fascista

Budapest, november 3. A „Magyar Ujság“ munkatársa beszélgetést folytatott Divini di Fonda gróffal, a budapesti orosz-követtel a Mussolini ellen intézett merényletről.

— Olaszországban, — mondotta a követ, — nincs fascista párt, Olaszországban ma mindenki fascista.

Itt említjük meg, hogy a merénylet meg-hiusulásának alkalmából Horthy kormányzó üdvözlő táviratot küldött Mussolininak.

Az igazi merénylő nyomában

Lapzártekor jelentik, hogy a párisi „Midi“ jelentése szerint nem a meglinceselt Zamboni volt Mussolini merénylője. A merényletet egy anarchista követte el, aki a revolverlövést követő zűrzavarban megszökött. A melléte álló Zamboni megijedt és futni kezdett, mire a tömeg abban a hitben, hogy ő a gyilkos — meglinceslte. A merénylő a távirára szaladt és táviratot adott le, amelyben megmeneküléséről számol be. A rendőri nyomozás mára kiderítette a távirat címzettjét, akit leartóztattak. A merénylő anarchista letartóztatása órák kérdése csupán.

Elkészült a közigazgatási törvény módosításáról szóló javaslat

(Bucuresti-Bukarest, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A közigazgatási törvény módosító tervezet elkészült. Az új tervezet több lényegbe vágó módosítást eszközöl az érvényben lévő törvényen. Főbb változás lesz, hogy a megyei és községi tanácsok számát csökkentik, hasonlóképpen csökkentik a permanens bizottság tagjainak számát. A tervezet a centralizáció szellemében készült és egyik lényeges pontja, hogy a városok és megyék költségvetését nem mint eddig a prefektus, hanem a belügyminiszter kell jóváhagyja. A tervezet előírja, hogy a városok és megyék koraalhatnak maguknak önálló jövedelmi forrásokat, amelyeknek szervezéséről és működéséről külön törvény fog gondoskodni.

Amikor a holland trónörökös nő először fogadta kihallgatáson jöendő birodalma vezetőit

A kiadó lakások, udvarias rendőrök, szabadságjogok eldorádója.

„Amikor Hollandia még Kelet volt...”

(Gravenhage, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Már elcsendesült ez a gyönyörű tengerparti város: a belváros és a nagykereskedési hűlőházak épületei már mind befogadták az emberek százezreit, hogy újból magukba fogadjanak egy mámoros emléket. Így-lésreméltó emberek ezek, akik olyan ösztönös tudnak öltönni egy ünneplőnek, s akiket nem mar a gond, hogy mit hoz nekik a holnap, a jövő.

Ötvenhárommillió ember hűdi üdvözlését Hollandia székvárosába, Hágába. Nemestelőd lakói, Holland India: Java, Szumatra, Borneo, Celebes, aztán Nyugatindióbiából: Suriname és Curacao tarka népei sok-sok ajándékot, szeretetteljes jelképet küldtek a szeretett királylánynak: Oranje-Nassau Juliana-nak, Hágába, 18-ik születésnapjára. És ötvenhárommillió ember ösztönös örült és ösztönös örömet küldte a „Prinses“-nek s ösztönös hódolt a királyi családnek, hiszen ez Oranje-Nassau dinasztia csak fényt, dicsőséget és jólétet hozott alattvalóinak s jogosan remélhető, hogy egykor Juliana hercegnő is méltó lesz elődeihez. Hiszen ő trón várományosa.

... Zászlótenger, diszlocádások, térszen-tüjítések... koncertek... mámor... gondtalanság... bucsuztatták el 17 ik évétől s a fiatal hercegnő, aki a közelmúltban születésnapján mindig szabadjára volt engedve, hogy a tenger partján hőzöngés halászyerekekkel játszadozzon, most igen komolyan kellett, hogy utánozza fenséges mamáját, Vilma királynőt: cercle, recepció, hódoló felvonulások fogadása, stb. Ó, hogy sajnáltam szegényt, hogy többé már nem hempereghet a homokban, fapszucsos sheveningeni hatáslányokkal... Hja: „ucbleuze oblige“.

Ha az ember külföldre kerül, akkor tanul csak meg disztinygálni. Sokszor gondolom, vajjon miért jogosult Hollandia egy külömb életstandardhoz, mint pl. Románia? Hiszen az egész Holland birodalomban nincs annyi arany-

bányás, petróleum, só, gáz, mint Romániában. Azt kell erre válaszolnunk, amit Ibn Ezra mond Mózes öt könyvét illetően, hogy aki a könyvek megírásának rejtelmét tudja... annak kihallgatnia kell.

Ha nektek edhatnám erdélyiek mindazt, amit most itt alatt felsorolok, akkor nem lenne senki fel olyan kérdéseket, milyen a fenti.

Tehát előszörben áttenném az itteni levegőt. Nektek adnám, hogy nyugodtabbá tegyen benneteket, hogy a cselekedeteik higgadt gondolkozás szellemével legyenek.

Áttenném a „Haagche Courant“-tot, mely csupán annyiban különbözik a romániai lapoktól, hogy aránylag ugyanannyi sport és kereskedelmi közleményt hoz, amennyi kisebbségi kérdést a romániai lapok.

Áttenném a sok kisdatlan lakást, a 8-10 szobás családi lakásokat, ahol az elmaradhatatlan gyermekszobák jöendő szabadságot szim-bolizálnak s a fehér lányzobákat is, ahol lányálmok születhetnek.

Jegyespárokat, akik nem azért várnak es hávjúkkal, mert lakás nincs...

Egy rendőrt, aki o'y udvariasan igazított utba egy pejszes öreg galiciait, amikor ez egy utóat kérdezett tőle.

Áttenném a Buitenhofot, ahol egy komor régi épület, egy inkvizíciós kamara áll, melyre egy hollandus azt a megjegyzést tette:

— Amikor Hollandia még Kelet volt és az emberek még nem gondolkozhattak szabadon.

Egy öreg zsidót szeretnék végül áttenni, aki örökké a falakhoz lapulva jár az utcán, mert fél, hogy megdöböljék kövekkel. Ezt Kelet-Európában szokta meg s Hollandiába már csak a szokást hozta magával. Majd leszokja itten. Polák Radóif

Olcsóbban él

tíz százalékkal, ha az UJ KELET szelvényével vásárol

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KERESKEDŐK LEI 5 LEI ÉRTÉKBEN, A VÁSÁROLT ÖSSZEG TIZ SZÁZALÉKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGLADJÁK EL. Ez a szelvény érvényes dec. 12-ig

Az eszme kereskedő

A vásár zivajgása lassan-lassan elcsendesült, alig észrevehető finom kőd ereszkedett alá, melynek fátólán keresztül a csillagok fénye valami nem-s halványággal lobbant fel. Itt-ott, egyes sátraktán az acslyón kékes világa alatt pirosan izzottak a mézeskalács szívek, melyeknek közepén kis tükrök csillantak meg s ha az ember ezekbe a kis tükrökbe nézett: mintha a saját szivtelenségével nézett volna szembe.

A kereskedők nagy része már aludni ment, aludni mentek a kcfák és az alkalmi árúcsok s, csak egy egy rendőr csizmája koppant a kövezeten. Rengeteg zsinor papír, hagsymháj, szalma és meggyéb hevert a tér ujin, mint holmi vigalmi tor maradványai. A sátrak egészen a temetőig húzódtak fel, amelyben éppen hivilágítást rendeztek halottjak emlékére a kegyeletes élbenlevők.

Tízegy óra lehetett, amikor a nagy zivajgtól és szines tarkaságtól zúgó fejűl éppen a temető bejárata felé lépegettem. A temető fő tér teljesen elhagyatott volt, az utca üres, a sátrak elcsendesültek. Milyen gondolataimba merülve haladtam a rács előtt, az emberi élet hábavalóságán, a szerelem győrelmei gondolkodtam el, amikor valaki, — mint a fák sóhajása szokott hangzani — utánam kiáltott: — Uram!

Kissé megrezsentem, mert lekem különben is dalt és boldogtalan volt s mert — bár a kísértetekben nem hiszek — valami ösztönös rémséglet bennem is él az éjszakai hangok és felkiáltások iránt.

A hang újra megszólalt s amikor elszántan megállottam, a hangot egy fekete, szinte árny-szerű alak követte, aki előm toppanva, a következőket mondotta:

— Ne ijedjen meg uram. Egy szegény, számhívott ember, egy hős (így mondotta: hős) kalmár áll Ön előtt, akit a mai hatóságok — akárcsak az örömtanyák tulajdonosait szokták — kizártak a legittim kereskedelem, a nagy vásári sokadalom lehetőségéből, csampérszós lenni kényszerítették csak azért, mert olyan árut kínálok emberférszámimnak megvételre, melyben nemcsak meglehetősen hiány van, de megvásárlásához ép oly finom izlés, mint kitűnő szimat szükséges. És ugyanakkor, mikor én árumat csaknem ingyen engedem át, a szerencsés vevő — smennyiben kellekcióimból a hozzá legjobban illőt választotta ki — pénzt, dicsőséget, sőt halhatatlanságot biztosíthat magának általa.

— Ki Ön? — kérdeztem megdöbbsent csodálkozással.

— Nem ismer meg uram? Csodálom, pedig én Önben — elgondolkodást mutató homlokáról következtetve — olyan embert véltem fel-fedezni, aki érdeklődik az én árum iránt, sőt: cégemnek, mely titkos szervezeteivel az egész világot behálózta, direkt ügynőkévé lehetne. Én eszme kereskedő vagyok s Ön azért volt am-bátor megszólítani, mert tudom, hogy nagyra-törő álmai vannak, szeretné meghódítani a világot, vagy legalább is egy hölgy szívé, szeretne sok pénzt szert tenni, ami viszont a hódítások megtartása szempontjából volna fontos. Nos, én felajánlom Önnek a szerencsét, csupán arra kérészem Önt, hogy befolyó jövedelmeinek egy részét — akár dicsőségben, akár készpénzben — engedje át cégemnek, melynek nagy investációjára van szüksége, hogy a jö-vendő idők eszmetemelését intenzívve tehesse.

Megugom Önnek, hogy ebben a városban már több fiatal és törsköv politikussal, költővel és lapszerkesztővel kötöttem üzletet, sőt cégem

Csütörtök, üzletfelei kö... is szerepelne... rich István. — Szép, üzletkötésre, momra a biz... — Magu szolta a felk tudomány v... nak megszer korok primi... dás csavarja... régen diszkr hajlékonyak, dernebb utó... progresszív, Schöb-re esz... eszmék, me... arisztokrata... dekken, egy... minden bizo... ezért némi k... mat, ami ne... hatóságok az... ben dolgozn... épülnek fel... mert olyan... melyek min... fáradságot o... kükbén is f... eszmém k... háborúságot... — Páldá... — Páldá... szép, nemes... hajlékony... vele és által... tatna, vagy... szer is kísért... tekintetében... honosan moz... mint a prole... löshetetlené... mint képvisé... mint népszó... Ismeri Ön S... (Egy szin... Nos, ő példá... a karrierjét, milyen emba... ciát ksp róla... városába dr... és elhozom... cromó uj esz... ez előtt szab... kiutttal az... tára, először... Hogy csak n... például a pá... való, hogy O... a világot s f... — Ail ri... — Mos... az éj homál... raztia jöhet... mainek... sincsen, söt... nincsen. Sólit és... kukorékolt... — Ezer... Bácsból jele... 12000 zsidó... lánú közösség... évente. A... korban volt... oka a vegye... alatt 2280 sz... tük igen so... kitérték. — Felny... szobáját. K... khamen sirj... felnyitni a s... ben már nek... két elő szob... a temetkezé... eszközök. Ingyen... ját, ha kivá... vásárol vele.

üzletfelei között olyan kiváló szerencsés úr ak is szerepelnek, mint Mussolini, Müllerand, Friedrich István.

— Szép, szép, hajlanék is az Önnel való üzletkötésre, de mivel tudja Ön garantálni számomra a biztos sikert? — kérdeztem.

— Magukkal speciális eszmémmel — válaszolta a fekete ember, — melyek a modern tudomány vívmányaival és eredményeivel vannak megszerkesztve s teljesen nélkülözök a régi korok primitív merevségét, a meggyőződés rozsdás csavarjait, a modern technika szemében régen diszkreditált vas-gerincet. Az én eszmém hajlékonyak, mint a Ford-acél, mint a legmodernebb uton előállított rézsodrony, nappal progresszív, éjjel konzervatív használatra szánt Schöb-re eszmék ezek, kipróbált, elasztikus eszmék, melyek épp úgy elfogadhatók az arisztokrata-szalokonban, mint a munkásnegyedekben, egyszóval: közhasználati cikkek. Önben minden bizonnyal még sok előítélet él, éppen ezért némi bizalmatlansággal fogadja ajánlatomat, ami nem csoda: fél a hatóságoktól. A hatóságok azonban még elmúlt korok szellemében dolgoznak, szabályaik régi előítéletében épülnek fel s nekem főleg azért ellenségeim, mert olyan dolgok árusításával foglalkozom, melyek mindenkori a legnagyobb gondot és fáradságot okozták nekik. Holott én az ő érdekében is fáradozom, hiszen veszedelemmentes eszmém kizárna minden bajt, borongást, háborúságot...

— Például? — kérdeztem kíváncsián.

— Például itt van a pánhumanizmus. Jó, szép, nemes eszme, egészen szagtalan, finom és hajlékony. Az ember a magasba emelkedhet vele és általa, anélkül, hogy valamit is kockáztatna, vagy martírrá kellene lennie, vagy egyszerűen is kizártnak kellene lennie világfelfogása tekintetében. Ezzel az eszmével Ön ép oly otthonosan mozoghat a kapitalista társadalomban, mint a proletárnegyedekben, mindennél nélkülözhetlenebb teheti magát és a végén, vagy mint képviselő, vagy mint lapvezér, esetleg mint népszövetségi titkár fejezheti be életét. Ismeri Ön X. urat?

(Egy szimpatikus ismerősöm nevét említette.) Nos, ő például evvel az eszmével csinálta meg a karrierjét, ha akarja: kérdezze meg tőle, milyen embernek tart engemet s ha jó referenciát kap rólam, úgy írjon nekem Ideológia városába dr. Varietas címre, én azonnal jövök és elhozom Önnek egész kollekciómát. Egy csomó új eszmém van, amiket csak pár nappal ezelőtt szabadalmaztattam és amelyeket — tehiattal az Ön fiatalságára és szimpatikus voltára, először Önnek fogok használatra átengedni. Hogy csak néhány nevet említsék: itt van például a pánpauperizmus, amely direkt arra való, hogy Ön általa megváltsa és meghódítsa a világot s főleg megváltsa önmagát.

— All right! kiáltottam fel.

— Most pedig engedje meg, hogy eltűnjek az éj homályában, mert bármelyik percben rázhatja jöhet és elfoghatnak. Az elfogatás győrelmeinek kiparizálására pedig egyetlen eszmém sincsen, sőt talán ez az egyetlen dolog, amire nincsen.

Szólt és eltűnt a homályban. A kakas ekkor kukorékolni kezdett. (s. l.)

— Ezer zsidó tér ki évente Bécsben. Bécsből jelentik: 1911—1923 közötti időben 12000 zsidó tér át különböző katolikus vallású közösségekbe, a mi 1000 kitérésnek felel meg évente. A kitérők 75 százaléka a házassági korban volt s így feltehető, hogy kitérésük oka a vegyes házasság volt. Ugyanezen idő alatt 2230 személy tér át a zsidó hitre, köztük igen sokan „visszatérőkként”, akik előbb kitértek.

— Felnyitották Tutankhamen harmadik szobáját. Kairóból jelentik, hogy a Tutankhamen sírja körüli ásásoknak most sikerült felnyitni a sírmélek harmadik szobáját, amelyben már nem találtak annyi kincset, mint a két elő szobában, ide voltak bezárva azonban a temetkezési szertartáshoz szükséges összes eszközök.

Ingyen olvasta Erdély legjobban szerkesztett napilapját, ha kivágja az UJ KELET szelvényét és vásárol vele.

Negyvenhárommillió aktívával hathónapi moratóriumot kért az Au Printemps-áruház

A horribilis kamatok két év alatt a cég egész vagyonát felemésztették, ha kölcsönt venne fel pillanatnyi kötelezettségeinek teljesítésére

(Bucaresti Bukarest, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lej emelkedésével egyre nyomasztóbban érezhető gazdasági krízis napról napra könyörtelenül szedi áldozatait. Mint-hogy a válság kifejlési tartama alatt a gyengén megalapozott konjunktúrális vállalkozások lassanként elhullottak, olyan cégek kezdik tartítani a csődkronikát, amelyek bonitása a piacon elsőrangú volt. Hatalmas tőkékkel dolgozó vállalatokat sodort a krízis, ha nem is fizetésképtelenségbe, de olyan helyzetbe, amelyben ma csak a kivételesek nem szenvednek. Tegnap például óriási feltűnést keltett fővárosi körökben az a hír, hogy az Erdély nagyobb városában is előnyösen ismert „Au Printemps

de Bukarest“ (a régi Misair óg) hathónapos moratóriumot kért az ilfovi törvényszéktől.

Moratóriumkérés beadványában az egész országra kiterjedő fiókhálózatot rendelkező cég azt állítja, hogy 159 millió lejes aktívával szemben a passzívai 116 milliót tesznek ki, vagyis teljesen jó, de immobil. Momentáni fizetési kötelezettségeinek a pénzhiány miatt sem tud eleget tenni, mert ha kölcsönt venne fel, két év alatt a horribilis kamatok egész alap-tőkéjét elnyelnék. A törvényszéki elnök beindította a moratórium eljárást és elrendelte a cég üzleti könyveinek átvizsgálását, amelyet az arukészletek felbecslése fog követni és csak ezután dönt a kérés teljesítése felett.

Calutiu prefektus kijelentése szerint a tisztviselők részére beltelkeket is ki fognak sajátítani

Ura veszély fenyegeti a be nem épített beltelkeket

(Cluj-Kolozsvár, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A be nem épített városi beltelkek kérdése ismét az események homlokterébe került. Ismeretes az a harc, amelyet a kolozsvári sajtó és az érdekeltek folytattak a felosztott városi tanáccsal a beépítetlenül maradt, ugynevezett intraviránis telkek kérdésében. A kisajátítási törvény 14 ik paragrafusa való hivatkozással ugyanis a városi tanács július elsejével megszűntette az építkezési engedélyek kiadását e telkekre, amelyeket az azonnali kisajátítás veszedelme fenyegetett. A közvélemény nyomása alatt a tanács végül engedni volt kénytelen és visszavonta az engedélykiadást batilító rendelkezést.

Azóta valóban megkezdették néhány ilyen telkek beépítését. Most azonban úgy ezeket, mint a még ma is beépítetlenül maradt telkeket a közeli kisajátítás veszélye fenyegeti. Erre vall legutóbb is dr. Calutiu Mărtian, Kolozs megye prefektusának nyilatkozata, aki kijelentette a kormány kolozsvári felhivatalosának munkatársa előtt, hogy

mindazokat a város kerületébe tartozó házhelyeket, amelyek 1926. július elsejéig

beépítetlenül maradtak, a köztisztviselők számára ki fogják sajátítani.

E nyilatkozat előzményéhez tartozik az, hogy a kolozsvári köztisztviselők már évek óta harcolnak a város vezetőivel a házhelyek kisajátítása miatt. Az agrárreform végrehajtása alkalmával ugyanis a liberális földosztóbizottság protekciósainak különböző címenek két-három házhelyet is kisajátított, míg egyesek semmit sem kaptak. A helyzetet még súlyosbítja most az a körülmény, hogy a hástátiaktól igazságtalanul elvett területeket egy miniszteri rendelkezés jogos tulajdonosai birtokába helyezi vissza. Az így föld nélkül maradtak egy részét a gazdasági akadémia kertjéből kihalított földekkel fogják kárpótolni, a földigénylők zöme azonban a városi beltelkek kisajátítását várja.

Értésülésünk szerint dr. Calutiu prefektus a köztisztviselők egy küldöttsége előtt is megismételte e kijelentését, amely a telektulajdonosok között érthető riadalmat és megdöbbenést keltett.

A kormány hivatalos lapja szerint a prefektus nyilatkozatát Osvada polgármester is megerősítette.

Kolozsvár másfélmillió dolláros kölcsönről tárgyal Ghyll bankárral

Ghyll bankárt kölcsönteressé tesztik el a romániai városok

(Cluj-Kolozsvár, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) N. R. Ghyll angol bankár, aki néhány hét óta Nagyváradon tartózkodik és több romániai város vezetőivel folytat tárgyalásokat, egy amerikai pénzcsoport nevében nagyobb-számbaú dollárkölcsön folyósítására tegnap este Kolozsvárra érkezett. Ismeretesen még a régi kolozsvári tanács képviselőjében Osvada akkori polgármesterhelyettes, dr. Kertész és Tuffi tanácsosok már tárgyaltak Ghylllel Nagyváradon egy Kolozsvárnak nyújtandó kölcsön ügyében. Az őszhaju, ápoltt külsejű, sima modoru angol bankár ma délelőtt autón bejárta Kolozsvárt, majd 12 órakor felkereste Osvada polgármestert, akivel délután három óráig tartó megbeszélést folytatott a városnak nyújtandó kölcsön ügyében.

A tanácskozásokról Osvada polgármester a következő nyilatkozatot adta az Uj Kelet munkatársának.

Másfélmillió dollár kölcsönt igényel Kolozsvár

— A mai tárgyalások csupán általános jellegűek voltak. Ghyll ur a kolozsvári kölcsön igényei iránt érdeklődött és a kölcsön ellenében adandó biztosítékokról és garanciákról informálódott. Ezek a megbeszélések annyira elvi jellegűek voltak, hogy még a város által felveendő kölcsön-összeg nagyságát sem precizítottuk. Annyi mindenesetre kialakult, hogy a város 1.200.000 1.500.000 dolláros kölcsönt igényelne. A részletek tehát: a kamatkibocsátási árfolyam stb. még nem kerülhetek ilyenformán szönyegre.

Délután négy órakor dr. Nemes képviselő irodájában találtuk Ghyllt és kíséreit. Kérdés-

sel fordultunk az angol bankárhoz kölcsöntárgyalásai iránt és felvilágosítást kértünk arra vonatkozólag, hogy miután Nagyváradon már tárgyalásokat folytatott Kolozsvár vezetőivel, — mi volt kolozsvári útjának közvetlen célja. Ghyll a következőket mondotta:

Ghyll bankárnak telzik Kolozsvár

— Való, hogy néhány héttel ezelőtt Kolozsvár vezetőivel egy kölcsön folyósítása ügyében tárgyalásokat kezdtünk, ez a tárgyalás azonban akkor csupán a relációk felvételét jelentette. Mostani utamnak célja, hogy a város vezetőivel a kölcsön részleteit precizizozzam és hogy a továbbiakban a város teherbíró képességéről információt szerezzek. A város egyébként rendkívül kellemes benyomást gyakorolt rám. Kiterjedésben jóval terjedelmesebb, mint Nagyvárad és nagy fejlődési lehetőségek elé van állítva nemcsak a centrumban, hanem első sorban a perifériákon, ahol serényen folynak az építkezések. A kölcsön részleteit illetőleg ezidőcszerint még nem nyilatkozhatom.

— Kolozsvárról Bukarestbe utazom, hogy illetékes pénzügyi körökkel a városoknak adandó kölcsönök garanciáira vonatkozólag tárgyalásokat folytassak. Annyit már is közölhetek, hogy a régi városokból valósággal elhalmoznak kölcsönajánlatokkal.

— Kolozsváron egyébként rendkívül meleg fogadtatásban részesítettem, miért is kérem tolmácsolják köszönetemet Osvada Vasile polgármester és dr. Nemes Simon képviselő uraknak.

Ghyll bankár tegnap este az expresszvonattal elutazott Bukarestbe.

Az ifjuság a cionista konferencián

A Zsidó Nemzeti Szövetség legutóbbi országos konferenciáján meglepésszerűen hatott egy jelenség, amelyhez hasonló a cionista konferenciák történetében eddig teljesen ismeretlen volt. A cionista konferenciák megszokott külső és belső jellegzetessége egy új színnel gyarapodott. A konferencia tárgyalásaira nagyszzerűen fegyelmezett rendekben vonult fel egy új társadalmi réteg. „Uj” társadalmi réteg, a szónak legszigoribban vett értelmében, tudniillik a zsidó ifjuság. Eőre megállapított, jól kiértelmezett programmal foglalták el sűrű sorokban a delegátus helyeiket és számukkal és szervezethezükkel egyaránt erős befolyást tudtak gyakorolni a konferencia tanácskozásaira és határozataira.

Ami a legutóbbi konferencián még váratlanul és meglepésszerűen hatott, az az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség most összeülő konferenciáján már szinte intézményszerűen fog ismétlődni. A zsidó ifjuság még a tavalyinál is nagyobb fegyelmességben és nagyobb számban vonult fel az országos konferenciára. A delegátusok számát a jelentések késedelmes beérkezése miatt eddig pontosan még nem lehet megállapítani, de az már annyira eddig beküldött választási jegyzőkönyvekből is bizonyosra vehető, hogy az ugynevezett „ifjusági blokk” legalább ötven-hatvan képviselővel fog rendelkezni.

Természetes, hogy amikor a konferenciával kapcsolatban, az ifjuság felvonulásáról beszélünk, akkor nem szabad valami éretlen gyerektársadalmra gondolni. Nem gyerekekről van szó, hanem a szónak nemes értelmében vett ifjuságról: az erdélyi zsidó nemzet ifjuságáról. A husz és harminc év közöttiek, a mi letűnő generációnak mellett, az új, a feltörekvő generáció képviselői. És valamennyire még ennél is többek. A letűnő generáció érzelmi, humanisztikus, jótékonyági színezetű cionizmusa mellett és cionizmusával szemben, a céltudatos, a szervezett, szívós nemzeti munka képviselői. Nekünk, letűnő generációnak nincs mit röstelkednünk ezen. Nincs mit röstelkednünk azon sem, hogy nagy általánosságban és a belpolitikai megmozdulások kivételével, csak jóindulatú mitliferjel voltunk és vagyunk ennek az országosan megnyilvánuló ifjú akaratnak. Mert bizonyos az, hogy ami praktikus cionista munka — a belpolitikai törekvések kivétel — Erdély területén történt és történik, az tulajdonképpen százalékban a zsidó ifjuság jegyében nyilatkozik meg. Az egész ország területét egy jól kiépített és évek óta egyre jobban funkcionáló ifjusági szervezkedés hálózata be, az Aviva- és a Barisszi-szervezetek. Ennek a két szervezethez méltó társas, a bár csak helyi jellegű, de a praktikus és a kulturális munkákban nem kevésbé szép eredményeket mutató Cöjrot és Cöjrot Mizrachi: a mizrahi-cionista ifjuság tömörülései.

Hogy ezek az ifjusági szervezetek mit jelentenek az erdélyi zsidó közéletben és a cionista munkában, azt a Nemzeti Szövetség évi jelentésének szűre számadatai mutatják a legesattalóbban. Az elmúlt évi cionista munkáknak: a Keren Kijemet pénzének gyarapításától kezdve, az általános jellegű zsidó társadalmi megmozdulások is, ünnepek, kulturális adások rendezései, könyvek kiadásai és terjesztései, a cionista gondolatnak szóban és írásban való állandó ébrertartásai, a munkák és tevélységi eredmények tulajdonképpen százaléka, a Barissziáknak, az Aviváknak, a Cöjrot és Cöjrot Mizrachi szervezeteknek érdeme. És meg kell állapítani, hogy mindezt a munkát a legnagyobb csődben, szinte halk észrevétlenségben végezték el. Hiába: a mi huszvéveseink nagyon is különböznek más népek huszvéveseitől. Nem vér és izzónok zabolátlanságában, hanem a lelkesedéstől (a szó igazi értelmére, a „lélek“-re gondolok) a lelkesedéstől önfeláldozásig fűtött céltudatos, szívós, soha nem ernyedő munkában és nevelésben éli ki magát. Ezek a mi huszvéveseink.

És mert ilyenek, önként adódik a szerepük és hivatásuk is a mostan összeülő konferencián is. A cionista ifjuság szervezett sorokban vonult fel a konferenciára. Ötven-hatvan főből álló blokk még a nagy államok parlamenti életében is tekintélyes erőt képvisel. De ez az ifjusági

blokk nem pártjelszavakkal vonult fel a konferenciára sőt, az az elgondolás, ami a konferenciát alkalmából blokkba egyesíti őket éppen ellenkezője minden párttörekvéseknek. Az ifjusági blokk ezáltal is a Barissziák jellegébe egyben tömörül és ez a jellege így hangzik: „munkában és cionizmusban minden pár okon felül”. És ezzel megint csak egy új, jellegzetes fenomént mutatunk a világnak. Minden más

Békés elintéződéssel bíztat a nagyváradi háztulajdonosok és lakók konfliktusa

A május elsejére történt felmondások egyrészt már visszavonták

(Oradja-Nagyvárad, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi lakásháborúban, amelyről részletesen beszámoltunk, mára kedvező fordulat állott be. Mint közöltük, a háztulajdonosok 1927 május elsején hatállyal felmondottak összes régi lakóknak, akik a lakbértörvény védelme alatt állanak. A lakók a legnagyobb higgadsággal fogadták a felmondást és mind-egyikük írásban visszautasította azt. A helyzet ma már annyira javult, hogy a legtöbb háztulajdonos a felmondást vissza is vonta. Eddig egyetlen felmondási ügy sem került a bíróság elé. Házbérvisszaautasítás is csak olyan kevés fordult elő, hogy minden remény meg van arra, hogy a konfliktus békésen elintéződik.

Egy dán hajó legénysége veszni hagyta a viharos tengeren kapitányát és helyettes kapitányát

Isgalmas dráma a tengeren

(Kopenhága, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Grimm nevű német hajó futott be a kopenhágai kikötőbe. Alig vett horgonyt, a kapitánya a kikötői hatóságokhoz sietett és itt elmondotta, hogy a Grimm-en egy holttest van. Igen Kaus dán kapitány holtteste s ott van a hajón Toorn kapitány is, aki még él ugyan, de nincs sok reményesség ahhoz, hogy életben maradjon.

A kikötői hatóságok azonnal delegálták egyik főújságírójukat, aki a Grimm fedélzetére ment és itt egyrészt kihallgatta Toorn kapitányt. Toorn elbeszéléséből kitűnt, hogy a Theodora nevű dán hajó Aarhusból október 16-án futott ki a nyílt tengerre.

— Én voltam a Theodora parancsnoka — adta elő Toorn — míg a helyettesem Igan Kaus volt. A legénység 26 főből állott. Egy angol kikötő felé igyekeztünk. Eleinte pompás időnk volt s minden jól ment. Október 16-án este 8 óra tájban rettenetes vihar kerékezt.

Egész éjjel tombolt a vihar, Theodora árbócai össze voltak törve, a kormánykerék szétzúzódott és a víz eleresztotta a hajóút. Nyilvánvaló volt, hogy nem lehet sokáig a hajón maradni.

— Én mégsem akartam a Theodorát magára hagyni — beszélte Toorn kapitány — úgy szorítottam, mintha élő lény lett volna. Megparancsoltam tehát embereimnek, hogy még egy kísérletet tegyünk megmentésére. Ők azonban fellázadtak ellenem.

— Elég volt a rabizolásgázból — kiáltották — nem vagyunk hajlandók itt megdögleni, csak azért, hogy megmentjük a hajódat s te aztán jutalmat kapsz a tulajdonostól.

Toorn kapitány elővette a revolverét és a vakmerőkre fogta. Ezek azonban rárohantak, kicsavarták kezéből a fegyvert és aztán a hajó fenekére dobták.

— Oly erővel vágta oda, — adta elő Toorn, — hogy mind a két lábam eltörött.

A legénység felcsatolta a mentőöveket s leoldotta a mentőcsónakot. A kapitány és a helyettese összetett kezekkel könyörgött, hogy neki is adjanak mentőövet, de az emberek kérelmelhetetlenek maradtak.

— Ti csak dögöljtek meg, — kiáltották nyersen, — eleget kiroztatok bennüket, most menjete a pokolba...

A legények helyet foglaltak a mentőcsónakon s nagy erőfeszítéssel tovaevetk. Igan Kaus a távcsővével látta, hogy integetnek egy hajónak s valószínűnek tartja, hogy a hajó észrevette s meg is mentette őket. A legények oly szívtelenek voltak, hogy nem mondták meg ennek a hajó kapitányának, hogy néhány mérföldnyire a „Theodora” már már elsüllyed.

— Minden erőmet összehoztam — folytatta Toorn kapitány — s a helyettesem segítségével felvándorogtam a fedélzetre és itt egy tulajdonos ült. Ő az egész. Amikor a Theodora fölött végképen összeesztak a hullámok, Kaus a tüzérra kötözött engem, ő maga pedig evezni kezdett egy primitív evezővel. Hogy mit él-

népben az ifjuság képviseli a turbulens elemet, minálunk, a mi huszvéveseink a nivelláló, a békítő, kiegyenlítő és a cionizmus szeretetében pártokat és árnylatokat testvéri munkaközelségbe hozó erő szerpét töltse be. Ha így lesz: mi öregek, letűnő nemzedék szívósbizs keséggel tekintünk feléjük és egy jobb jövő és erősebb zsidóság biztos reményében hirdetjük a mi huszvéveseink dicséretét. g. j.

tünk át és mit szenvedünk ezen a tütajon, azt emberi száj el nem mondhatja. 52 éves vagyok, 14 éves korom óta járom a tengert, számtalanszor néztem szembe a halállal, de amit most átélünk, az felülmúl minden képzelést.

Harmizenzgy óra hosszáig hanykolódtak ide oda, míg végül megpillantotta őket a Grimm kapitánya. De akkor Igan Kaus már nem élt.

— Nem bírtam a rettenetes harcot, — mondta könyvek között Toorn kapitány — kimerült, meghalt... Látnom kellett, amint kiadja lelkét. A derék fia utolsó pillanatát felém fordította, mosolyogni próbált...

Toorn kapitány szava elakadt, hátrahagyott a párnáin, nem szólt többet. Az orvosok azt hiszik, hogy mindössze néhány napig élhet. Egyrészt tulajdonosan sok vért vesztett, másrészt oly piszkos rongyokkal kötözték be a sebeit, hogy vérertőzéses kapott.

A kikötői hatóságok azonnal elrendelték a Theodora legénységének körözését.

Megnyílt!

LOUVRE

női divatkülönlegességek áruháza

Cluj, Piata Unirii 8.

Telefon 8-73.   Telefon 8-73.

Hölgyeim!

Győzdjenek meg rendkívül olcsó árainkról!

1 m. tiszta selyem crepe de chine	790
1 m. mintázott selyem marocain ..	220
1 m. duplaszélés schottis szövet ..	79
1 m. gyapju fianell Ia	165
1 m. francia fianell, 80 széles	69

Kabát, kosztüm és ruhszövetek, kelengyevásnak zephirek óriási választékban

☞ **Tekintsék meg árkatainkat** ☜

Vágja ki a második oldalon elhelyezett szelvényt és vásároljon vele.

(Salzburgi tudósítójától.) Terejü meleg okozott. A salzburgi vergerendát és közelgő szer. Az utolsó p és leállított. Innsbruck folytatán a fo

(Cluj-Ko tudósítójától) alapján rövid char Dov R a halállal vi hírek szerint szas szenved ősz patriarch kedett. Évek ben, amely e csak orvosain tartani. A h azonban nem régieben a rai komplikáció tizekre me gyűjtést indi győgykezelt. Betegege triából, Leng országból és életéért aggo bécsi és berl minden lehet mai fejlettség megmentésé. beteg állapot

(Cluj-Ko tudósítójától) tegnap a ké zónok term feji kékszak nem minden surta le sze félnk n hu padlászán és totta kezelt

Most itt vall. Csöndes teit. Eleinte pillant, de é nek étes nye ki, mint egy rákapcsolódó róla tekintet arcát biborve szemét és föl kérdésekre.

Costin Jo vállalat alkál lesége volt, p A tanuk mor gát asszonyai Ezért váltak csétlen áldoz akinek két fi mert ez a sz neki, hogy le

Boldin ko Costin: E egészen addig kezdve elhide

Hőhullám, árvíz és földrengés pusztít Európában

(Salzburg, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap és tegnapelőtt hatalmas orkánerejű meleg szél támadt, amely jelentékeny károkat okozott. A salzburgi helyérdekű vasút bad ischl-salzburgi vonalon a szél letépte egy hidnak a korlátgerendáit és a vágányokra sodorta, úgy, hogy a körélő személyvonatot a kiskiklás veszélye fenyegette. Az utolsó pillanatban azonban észrevették a veszélyt és leállították a vonatot.

Innsbrucki jelentések szerint a nagy havazás folytán a folyók torkolata megduzzadt, az Inn ki-

lépett a medréről és elöntötte a vidéket.

Klagenfurti jelentések szerint Karintióban szintén súlyos árvízkatasztrófák vannak. A lakosság megmentésére katonai csapatok vonultak ki.

London, november 3. Manilában kedden földrengés volt, amely óriási pánikot idézett elő a lakosság között. A kár óriási.

Bécs, november 3. Szénerországban és Tirolban az esőzések és viharok súlyos károkat okoztak. Délstájerország egész szőlővidéke elpusztult. A szőlő leszedte a házak fedelét és óriási károkat okozott.

Meghalt a belai nagy rabbi

Különvonatokon vitték a hiveket a temetés színhelyére

(Cluj-Kolozsvár, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy kerületen ideérkezett jelenés alapján röviden közölte az Uj Kelet, hogy Jiszaszchar Dov Rókéach az európai hírnevű belai rabbi a halállal vívódik. Csehszlovákián át érkező újabb hírek szerint a belai rabbi szombaton délelőtt hozszasz szenvedés után, 75 éves korában, meghalt. Az ősz patriarcha már több, mint egy félv óta betegeskedett. Éveken keresztül szenvedett érlelmesedésben, amely annyira elhatalmasodott, hogy egy időben csak orvosainak önfeláldozó igyekezte tudta életben tartani. A háborn izgalmi által megtört szervezete azonban nem nyerte vissza többé épségét, sőt nemrégiben a rabbi tódgyuladást kapott. A betegség komplikációjának híre óriási megdöbbenést keltett tizezrekre menő híveinek körében, akik széleskörű gyűjtést indítottak és az így összehozott pénzből gyógykezeltek a beteget.

Betegségének ideje alatt Németországtól, Ausztriából, Lengyelországból, Csehszlovákiából, Magyarországból és Romániából is állandóan felkeresték az életéért aggódó híveit. Ezeknek a kívánságára több bécsi és berlini orvosprofesszort hívtak meg, akik minden lehetőséget megtekinttek, amit az orvosi tudomány mai fejlettsége megenged, hogy a nyegbeteg rabbit megmentsék. Amikor azonban ennek ellenére a beteg állapotában javulás mégsem állott be, sőt a

rabbi állapota ismét válságosra fordult, repülőgépen Berlin egyik legnagyobb orvosprofesszorát vitték le B-lába, aki nyolc napon át maradt Jiszaszchar Dov Rókéach betegsége mellett, amelyet családja és legbensőbb környezete egyre növekedő aggodalommal állott körül. Pánikban délután lázcsökkenés mellett beállott az agónia, a beteg elvesztette öntudatát és szombaton reggel fuóttúként terjedt el a kis galiciei városban a gyászhír: meghalt a belai rabbi.

Tekintettel arra, hogy a szombati nap miatt a halálesetről a rabbiak tovább el is és hozzátartozóit értesíteni nem lehetett, a vasárnapi temetésen aránylag kevesen jelenek meg. Csehszlovákiából különvonat vitte át az elhunyt híveit, akik még jelen lehettek a temetésen. A temetés megrázó jelenetek között folyt le. A gyász jelét másnap a zsidó útleletek nem nyitottak.

Romániában elsőnek az Uj Kelet adott hírt a belai rabbi haláláról. A halál híre csak másnap érkezett meg kerülő úton Máramaroszigetre, ahol az éppen családijánál tartózkodó Teitelbaum Joel nagykarolyi főrabbi gyászbeszédet tartott a templomban a nagy halott emlékezetére. Kolozsváron csütörtökön bucsuztatja Halberstein Jehuda, a szeárd templom főrabbija a nagy belai rabbit, akinek Erdélyben is számos híve volt.

A kert-utcai gyilkos elmondja hogyan ölte meg nyolcadik feleségét

Hét felesége hagyta el az iszákos Costin Joant

(Cluj-Kolozsvár, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári Kert-utcai gyilkost, tegnap a késő esti órákban letartóztatták. A zsidók természetű, be nyomott homlokú, Lombrosofejtű kékszakkál, aki cöccdálatos hidegvérrel és nem mindennapi merészséggel a nyílt utcán szarta le szerezőjét a véres tett után riadtan és féltékeny huzódott meg egy monostori-utcai ház padlásán és fogycogva, teljesén megtörve nyújtotta kezét a megbilincselésre.

A rozsdafoltos kés

Most itt ül Boldin rendőrkomisár előtt és vall. Csöndesen mondja tollba a dráma részleteit. Eleinte még félénken a komiszár szemébe pillant, de észreveszi az asztalon a kés, amelynek éles nyelén nyirkos rozsdafoltok ütköztek ki, mint egy skáriát-beteg. Révedt tekintete rákapcsolódik a kütésbe — próbálja lelopni róla tekintetét — de nem bírja. Nagy, husas arcát biborvörös pir borítja el, a gyilkos lesüti szemét és földreszaggott tekintettel válaszol a kérdésekre.

Hét törvényes feleség

Costin Joannak hívják. A Mezey-szállítási vállalat alkalmazottja. Eddig hét törvényes felesége volt, pedig mindössze negyvenhat éves. A tanuk mondják, hogy Costin kitartatta magát asszonyaival és ivott, mint egy befekőtő. Ezért váltak el tőle sorra feleségei. A szerencsétlen áldozat: Pop Domitza elvált asszony, akinek két fia van. Azért vált el az urától, mert ez a szubintelligens kékszakkál megígérte neki, hogy lehozza a mennyeket számára.

Vall a gyilkos

Boldin komiszár megkezdi a vallatást.

Costin: Békességben éltem az asszonnyal, egészen addig, amíg hazajött a fiam. Attól kezdve elhidegült tőlem, nem engem, hanem a

fiamat szerette...

A tanu (az áldozat testvére): Hazugság. Amíg a fia is a háznál volt, addig visszatar-totta az italtól és békében ételek.

Costin: Egyik asszonyt sem szerettem úgy, mint ezt, kapitány ur. Elhagyott. Nem akart visszajönni. Nem akart kibékülni. Én pedig nem tudtam élni nélküle.

Ina: a kékszakkál tragédiája. Jöttek mentek az asszonyok, mind egyikkel csak arra volt jó, hogy szolgálatba legyen utának. De a nyolcadik: Pop Domitza belepata magát Costin primitív lelkébe. A barátok is csufolták, hogy nyolc felesége volt már, mégis asszony nélkül maradt. Ezt csak vérrrel lehetett lemosni.

Costin: Tegnap reggel meglessem, midőn a munkáta indult. Megszólítottam. Nem akart válaszolni. Azt mondtam: beküldjünk ki. Nem akart. Erre elővettem a kést és beleszurtam a szívébe. Azt mondtam neki: „Nesse bestia!”

Mikor kihurta a kést, akkor láttam, hogy csak a hegye vér. Mégegyszer beleszurtam. Aztán a kocsimába mentem és egy pohár szappant ittam. El akartam utazni. Lerohantam az állomáshoz. Megijedtem, hogy a perronon meglát egy rendőr és letartóztat. Erre visszamentem és elbujtam.

A jegyzőkönyv elkészül és Costin Joant markos rendőr atkárisi az ügyészséghez.

A szolgálatos ügyész átveszi a gyilkost és a vérfoltos corpus-delicitit, a kést. Felmutatja Costine előtt.

— Ez volt?

A gyilkos, skinek cinizmusát az igazságszolgáltatás útja a rendőrkapitányságtól az ügyészségig teljesen megtört halálsápadt lesz, kezeit szeméi elé emeli és összeroskad.

A következő peroben az ügyészségi fogház ajtaja becsukódik Costin Joan, a kolozsvári kékszakkál mögött.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Feladós szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

5. sz. sz. sz. sz.

Csütörtök
5687 Chesván 27.
1926. november 4

— Jorga professor tényleg nem kollaborál. Bukarestből jelentik: A jorgista frakció focsanii gyűlésén, amint arról az Uj Kelet már beszámolt, Jorga professor kijelentette, hogy pártja nem kollaborál senkivel sem és tovább halad kijelölt útján az igazi nemzeti párt szellemében. A focsanii beszéd dokume: tumaképpen Jorga professor ma visszautasította azokat a kollaborálási ajánlatokat, amelyeket pártja az averescanusok és a liberálisok részéről kapott.

— Ujra változások lesznek a hadseregben. Bukarestből jelentik: November 15-én újra nagy változások lesznek a hadseregben. Több tábornok nyugdíjba megy és különböző áthelyezések lesznek a magasabb parancsnokságok kebelében.

— Döntőbíró előtt az erdélyi magyar birtokkiszajátítások ügye. Parisból jelentik: November 29-én kezdődik a magyar román döntőbírósi ülés, amelyen a magyar állampolgárok erdélyi birtokainak kiszajátítása ügyében benyújtott kérvények panaszra felelt döntenek.

— Kommunista tüntetők zavarták meg a vilnai bukaresti előadását. Bukarestből jelentik: A Teatrul Centralban a vilnai zsidó társulat vendégzerepel. Tegnap este Minulescu „A szerelmes próbatábla” és Romulus Voinescu „Detektiv” című darabjai akarták a vilnaiak előadni. A függöny felgördülése után a részterem elhelyezkedett kommunisták nagy tüntetést rendeztek. Hatalmis botrány tört ki, amelyet a rendőrség csillapított le, több tüntetőt letartóztatva. A botrányt okozók eltávolítása után folytatták az előadást.

— A zilahi Zsidó Árvagondozó színelőadása. Tudósítónk jelentik: A zilahi Zsidó Árvagondozó telt ház előtt adta elő a napokban Alice Duer „Darászfészék” című 4 felvonásos vígjátékát. A darab fő férfin szerepének alakítására Baradlay Lászlót, a szatmári színház tehetős tagját kérte fel a rendezőség. A négy szobátársat nagyon jól hozták színre Karl Emánuel, Katz Nándor, Weisz Gyula és Weisz Ferenc. Ferenc Simonné igen nagy sikert aratott ügyes játékával. A jegyző szerepében Simon Zsóka sok tapsot kapott és állandó derülteget okozott. A „Darászfészék” (a leánynevelőintézet) kedvezően alakították: Spáter Lenke, Grünfeld Margit, Weisz Baba és még többen. A rendezés fáradságos dolgát Kelemen Sándorné ölnőknő és Karl Emánuel titkár végezték.

Betegségnél, szorulásnál

„Koprol” legyen minden háznál.

— Engedélyezték a zilahi zsidó diákok beiratkozását a Wesselényi kollégiumba. Tudósítónk jelentik: Nemrégiben közölte az Uj Kelet azt a ponszos levelet, amelyben hat zilahi felsőbbosztályos zsidó diák, akik egy miniszteri rendeletre hivatkozva, a nagyváradi tanügyi inspektorátustól megkérve nyújtották, hogy újra beiratkozhassanak a Wesselényi kollégiumba. Nagyváradról azonban elutasító választ kaptak az egy két évvel érettségi előtt álló diákok, akik az előző osztályokat is ugyanabban az intézetben végezték el. A szülőik intervensziója is eredménytelen maradt és már-már úgy látszott, hogy a zilahi hat zsidó diák elveszti az évet. Tegnap azután váratlanul egy a nagyváradi inspektorátushoz, miut a Wesselényi-kollégium igazgatójához megérkezett a köröktatásügyi miniszteriumrak október 23-án kelt 122410/1926. számú rendelete, amely megergédi a kollégiumba való beiratkozást azon zsidó diákok részére, akik már elelőtt is ott végezték tanulmányukat. Az időjében érkezett rendelet érthető megnyugvást keltett az érdekeltek körében.

Ferdinánd exkirály vissza akar térni a bulgár trónra

A kormány állítólag szimpatizál a restaurációs törekvésekkel

(Belgrád, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Politika“ című lap érdekes leleplezéseket közöl Bulgária új orientációjáról. Egy volt bolgár képviselő, aki Jugoszláviába menekült, informálta a lap tudósítóját a bolgár dolgokról. Ezek szerint a német császár mintájára Ferdinand exkirály nagy propagandát fejt ki visszatérése érdekében és tárgyalásokat kezdett az agrárparttal, hogy ezt a tervet megvalósíthassa. Omasosef-hi volt földművelésügyi miniszter az agrárparttal, hogy ezt a tervet megvalósíthassa. Omasosef-hi volt földművelésügyi miniszter az agrárparttal, hogy ezt a tervet megvalósíthassa. Omasosef-hi volt földművelésügyi miniszter az agrárparttal, hogy ezt a tervet megvalósíthassa.

— Vegyes házasságok Oroszországban. Berlinből jelentik: A berlini Zsidó Tudományos Intézet statisztikai osztályában az elmúlt napokban több érdekes anyag között a vegyes házasságok statisztikáját is elkészítették. Különösen érdekes az oroszországi adatok. 56 ukrainai város számaiból megtudjuk, hogy 1924-ben 10 806 zsidó férfi közül 490, vagyis 4,6 százalék 10 909 zsidó nő közül 593, vagyis 5,5 százalék közötti vegyes házasságot, a viszonyokhoz képest tehát a vegyes házasságok száma Oroszországban elég csekély.

— Munkás műkedvelő előadás. A kolozsvári szakszervezetek kulturizációs bizottságának műkedvelő csoportja november 7-én, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel tartja a rendszeres előadását az Épitőmunkások Otthonában. Ezen előadás keretében fog bemutatkozni a műkedvelő csoport újonnan alakított zenekara, mely a legújabb zenekari számokkal fogja a közönséget mulatni. Az előadás gazdag műsora a következő számokból áll: Horváth Gizi és Patrásovits Árpád szavaltatai, Balogh Rózsika és Julika tánc duettjei, „A szobaleány“ és a „Nagy mama arcképe“ című egyfelvonásos vígjátékok és végül Borza Endre új kupléi.

— Turista kirándulás. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület folyó hó 7-én (vasárnap) hatóságilag engedélyezett kirándulást rendez a turizusadékok barlangjaihoz. A három csoportban teendő kirándulás programja a következő: a kerékpáros osztály Grosz Endre vezetésével szombat délután 2 órakor indul a Mátyás háztól, 2. csoport. A gyalogosok Balázs István vezetésével szombat este 6 órakor indulnak, 3. csoport. Váradi József vezetésével ugyancsak kerékpáron vasárnap reggel 7 órakor indul. Megbálás a két előző csoportnak Turban lesz. A kerékpárosok felszerelése jó torpedós kerékpár, lámpa, kis pokróc, hátizsák és élelem. Hazakerészes vasárnap este 6 órakor. Vendégeket minden csoportban szívesen lát az egyesület.

— Akasztása előtt házasságot kötött. Szolnokról jelentik: Tegnap délelőtt az ügyészség engedélyével Busai János halálraítelt 20 éves napjamos a börtönben feleségül vette Czasszók Erzsébetet, aki öt gyermeke született. A szertartás után a fogoly kedvesével az ügyészség engedélyével félórán keresztül beszélgetett. Az asszony ezután csecsemőjével a karján hazament.

— Felemelték a gáz egységárát. Ma délelőtt távirat érkezett a kolozsvári városházára, amelyben a belügyminisztérium közli, hogy approbálták a gáz egységárának köbméterenként 10 lejről 13 lejre való felemelését. A közvilágításra szánt gáz egységára köbméterenként 7 lejről 10 lejre drágult. A távirat szerint a belügyminisztérium a gáz árának felemelését azzal a klauzulával approbálta, hogy a gázszolgáltató, amely súlyos panaszokra ad okot, megjavítsák.

— Hamis bankjeggyárat fedeztek fel Piatra Neamtzban. Bukarestből jelentik: A piatra-neamtzi asiguranca hamis bankjeggyárat fedeztet fel Constantin Nicolae és Florea Vasile brostenil parasztoknál, akik 20 lejeseket hamisítottak. A két bankjegghamisító parasztot letartóztatták.

— Elhíjasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József víz-kúra nagyon szép eredményhez vezet. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A „Biruinta“ főszereplőjét a bukaresti Nemzeti Színház igazgatójának neveztek ki. Bukarestből jelentik: A kormány Hodos Alexandru képviselő, a kolozsvári „Biruinta“ főszereplőjét a bukaresti Nemzeti Színház igazgatójává nevezte ki. Hodos nov. 8-án el is foglalta állását. Hodos képviselő évek óta főszereplője Goga hetilapjának, a „Tara Noastra“-nak és a belügyminiszter közvetlen környezetéhez tartozik.

Stanioolt

Nagyban is szállít **Révész Béla** papírkereskedése Marosvásárhelyt. Kérjen ajánlatot!

„Koprol“ édes, enyhén ható Feltétlenül megbízható.

Rosenberg Béla sikerei a jeruzsálemi Hasmoneában. Tel-avivi tudósítónk írja: A tel-avivi Makkabi a Szukot-félinnepeken tartotta meg pályavárató ünnepeit a Makkabi saját pályáján. Ez a pálya alig egynehány héttel Szukkot előtt még csak sima földterület volt és az angolok, akik a munkálatozónál kibicelték, fejüket csóválták. A Makkabi-tagok azonban megmutatták, hogy mire képes a zsidó chluac. Minden egykori tag köteles volt egy napig dolgozni. Szukkotra készen volt a pálya és sima volt, mint egy asztal. A bemutatóra a jeruzsálemi Hasmonea, az ország bajnokcsapatát láttuk vendégül. Nagy publikum vett részt az izgalmas, nívós mérkőzésen, amelynek első tíz percében a Makkabi már 20-ra vezetett. Charras és Lunozek révén. A Hasmonea Ducu révén szabadrugásból gölt ér el, de Leberle ismét a Makkabi javára eredményes. 3:1 arányban zárul a feldő. Helycsere után még tíz percig tart a Makkabi rezisztenciája, a rutinizottabb Hasmonea kerül fölénybe. Rézi (Rosenberg) áttöri magát a védelmen és gölt lö; egy percre rá ugyanó tizenegyesből kiegyenlít. Tel-Aviv teljesen visszaesik és az állóképesebb Hasmonea Rézi révén a győztes gölt is eléri. A mérkőzést a nagyobb állóképesség döntötte el a bajnokcsapat javára, amelynek legjobb emberei Lineberg centerhalf, Rézi és Simonyi. A Makkabi-ban Lumek és Schreja tüntek ki.

Select-mozgó

Harry Liedtke és Lia Mara
kiváló művészek

Erdész leánya

negyszerű filmben. Kiváló pompa.
Gyönyörű rendezés. Monopol Matador

Urania-mozgó

November 4-én
Conrad Weidt és Werner Kraus ismert művészek

Dr. Kaligari

szégyen legnagyobb filmében.
Monopol Emericus

Apollo-mozgó

Komédiásgyermek

Dráma, 7 felvonásban. Főszerepben Grete Reinwald
Monopol Matador

Ivott-e már „Dácia“ vizet?

A FILM

***

A film új csodagyermek. Colleen Moore-nek hívják a bájós gyermeket, akinek szépsége csodálatos színészi tehetséggel párosul, aki Jackie Coogan után a filmművészet legnagyobb reménye. Colleen Moore a „First National Pictures“ legnagyobb művészei közül volt, két bársonyfekete szemű csillogó ártatlansággal néz a világra, minden szemrebbenése csintalansággal van telítve. Játéka elkémi minden kritikát és lenyűgöz érteget. Még Coogan kölyökcsécséjével kap meg, addig Colleen Moore tius érzelmességével, arisztikus külsejével hódít. Murilló-fej, agyali arc, miatha valamely pompás minia-üfűfestményen látnuk volna mását. Az eddigi film-publikum még alig ismeri művészetét és vező egyéniségét, éppen azért valószínűsít a felvilágosítás fog menni, ha itt is megjelenik egy filmtörténet keretében alakja. A legközelebb előadásra kerülő filmek közül Colleen Mooreval fog megismerkedni Kolozsvár közönsége.

A Ford-művek filmen. A nyugati metropolisok filmszínházai érdekes filmet mutatnak be mostanában, amely minden propaganda-iz mellett is rendkívül érdekes, mert a Ford-művek csodálatos technikai életét tárja a néző elé, a Taylor-rendszer alapján dolgozó munkások ritmusos teljesítményeit, amelyek lehetővé teszik ma már azt is hogy Ford az ötnapos munkanapra térjen át. Mennyi mozgás, élet, izgatottság, rendezettség, precizitás, — s mindez villámgyorsan perag le a néző előtt, megbüvölve fantáziáját a Munka titáni lendületében. A filmek nyugaton óriási sikere van, ami azt jelenti, hogy a technikai filmek nagy jövőjük van.

Elő hal

kapható minden napp
Jakab Ernő
fűszer, csemegé üzletében Cluj,
N. Jorga (Jákai) 5.
Telefon 3-05.

Szerkesztői üzenetek

M. E. Jenő, Désakna. A Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetségének Marosvásárhelyen minos irodája.

H. B. Sighet. 1. A létesülés alatt álló bukaresti filmgyár ügye még kedvetleges stádiumban van, sőt meglehetően megbízható. 2. Putty Lia ezidőszent H. Hlywoodban lakik a First National Pictures-filmgyárnál.

I. S. Beius. A kéredezett lap valóban létezik, de fontosabb szerepet nem tölt be.

Érdeklődő, Mociu. A kéredezett sorsjegyek ma is érvényesek, de — mintegy a magyar kormány egyelőre nem akarja azokat valorizálni, alig érnek valamit. Sorsjegyek huzas eredményeit nem tartjuk evidenciának.

T. Aladár, Bistritza. A sorsjegyek huzása november 15-én lesz.

Dr. Sch., Várvid. A rádióalkatrészek ványa száz kilogrammonként 266-70 lej, amely egy hatodára csökken, ha az alkatrészt belföldön nem állítják elő, vagy a gyártás mennyiségileg nem elégíti ki a belföldi szükségletet. A vámkedvezményt az ipari bizottság véleménye alapján a pénzügyminiszter adja meg.

F. Mint híradásunkból is értesült, a valutakedvezmény megadása nagyon bizonytalan. Az, hogy ki kapja meg, a pénzügyminisztériumban működő valutabizottságtól függ, amelyhez a kérvényt intézni kell. A kedvezmény lényege az, hogy bizonyos összegű lej kedvező árfolyamon váltanak be az ország pénzére, ahol a kérvényező tanulmányait folytatja. A kérvényhez csatolni kell állampolgársági, büntetlenségi bizonyítványt és igazoló irást attól az egyetemről, amelyen beiratkozott, vagy amelyről felvételt kért. A kérvény kedvező elintézését illetően — tekintve a pénzügyminisztérium által bevezetett takarékosági rendszabályokat — nem nagyon biztathatjuk.

S. Bernát, Sarate. Tekintettel arra, hogy a holtfuvar megtérítése nem általános kereskedelmi szokvány, (különösen nálunk, ahol az eladónak nem nagyon áll módjában vagonokban válogatni) és a szerződést sem ismerjük, legjobb lesz, ha ügyvédhez fordul.

Legolcsóbban

fest, tisztít UNIO, Cluj Fióku let Str. Barițiu 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Motilor 110. G. yár C. Regele Ferdinand 133. Telefon 877

Banc

az ősi székely
hegedő
és muzika
azonkívül na
hok, ha

SZINH

A kolozsv
Péntek: Z. J. J.
Vasárnap: Eob

A szin

Szere

Az utóbbi é
és legötletes
Fodor Lászl
8 órakor les
Miklóssy, H
tos és Ihasz
baton este f

Pagan

kal. Vasárna
Lehár leguja
mérsékelt he

Drága

évad nagysik
baton este f
hétfőn este
Mind a két
ják meg, ug
bérli közöns

Csütörtök: D

Neményi

szám A.

Péntek: Szeret

A Dr. Sz

játéka. P

20 szám.

Szombat d. u.

dik ifjura

Neményi,

zető előad

zatszám 1

Szombat este f

(Operetten

Napierlet

Szombat este f

letszűnet.

rozat 123

Vasárnap d. u.

Tolnay é

Sorozat 1

Vasárnap este

(Poór Lili

szám 125.

Vasárnap este 9

előadás, 2

val. Napit

Hétő: Drága k

szám 127

UNICUM (KUN

Olesó

ölenkén

fatelepe, Piat

Az

vember 4

Vizet?

Allen Moore-
nek szépsége
aki Jackie
obb remény-
al Pictures
bársnyfekte
ágba, mind n
litve. Játéka
érettségivel.
p meg, addig
isztikus kül-
niatha vala-
látunk volna
alig ismeri
n azért való-
itt is meg-
kja. A leg-
idén Colleen
r közönsége.
gati metropo-
mutatnak be
a-jz mellett
vek csodála-
Taylor rend-
cs teljesíté-
r azt is hogy
át. Mennyi
precizitás, —
előtt, meg-
lendületben.
p, ami azt je-
y jövőjük van.

ó minden nap
ab Ernő
csemege üz-
ben (11).
on (Jókai) 5.
on 3-05.

Netek

kedelmi Alkal-
helyen nincs
tt álló buka-
s stádiumban
2. Patty L'a
First National
alóban létezik,
sorejegyek ma-
gyar kormány-
ni, alig érnek
it nem tartjuk
jegyek huzása
trészek vávja
mely egy ható-
ldön nem állit-
eg nem elégti
redvezményt sz
pénzügyminisz-

it, a valutsked-
lan. Az, hogy
mban működő
kérvényt intézni
y bizonyos ösz-
tanak be azon-
tanulmányait
állampolgár-
s igazoló irát
atkozott, vagy
kedvező elin-
ügyminisztérium
dsabályokat —
arra, hogy a
s kereskedelmi
az eladónak nem
válogatni) és a
sz, ha ügyvéd-

Bauch Ernő üzletébe
az őszi szeszara gyönyörű parzsa, felim-gobelin,
hepedő-
és mozik **kézimunkák érkeztek**
azonkívül nagy választás **csipkék, gem-
bok, harisnyák és kezyükben.**

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A kolozsvári román opera heti műsora
Péntek: Zsidóné (Algazi felléptével).
Vasárnap: Eohémst. (Délután 3 órkor)

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei.
Szeretek egy színésznőt.
Az utóbbi évek egyik legmulatságosabb és legötletesebb vígjátéka ez. Szerzője Fodor László. Premiereje pénteken este 8 órkor lesz Poor Lilivel, Marsi, Laczkó, Miklóssy, Hoykó, Kemény, Mihályfi, Lantos és Ihászsal. Második előadása szombaton este fél 8-kor lesz.

Paganini? — mérsékelt helyárrakal. Vasárnap délután félhárom órkor Lehár legújabb operettje kerül színre, mérsékelt helyárrakkal.

Drága kicsi buksi. Az idei évad nagysikerű sláger-operettjének szombaton este féliz órkor lesz az ötödik s hétfőn este 8-kor a hatodik előadása. Mind a két előadást bérletszűnetben tartják meg, úgy hogy minden jegy a nem bérli közönség rendelkezésére áll.

Heti műsor

- Csütörtök: Dolly. (Operettújdonosság, 21-edszer. Neményi Lilivel, Ihászsal. Napibérlet 20 szám A. Sorozatszám 119.)
- Péntek: Szeretek egy színésznőt. (Ujdonosság. Először. A Dr. Szabó Juci szerzőjének legújabb vígjátéka. Poor Lili fellépésével. Premiébérlet 20 szám. Sorozat 120.)
- Szombat d. u. 3 kor: Harom a kislány. (Negyedik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárrakkal. Neményi, Tolnay, Ihász fellépésével. Bevezető előadást tart dr. Rajka László. Sorozatszám 121.)
- Szombat este fél 8-kor: Szeretek egy színésznőt. (Operettújdonosság 2-odszer, Poor Lilivel. Napibérlet 20 szám B. Sorozat 122.)
- Szombat este fél 10 kor: Drága kicsi buksi. (Bérletszűnet. Neményi, Tolnay és Ihászsal. Sorozat 123.)
- Vasárnap d. u. fél 3-kor: Paganini. (Karácsonyi, Tolnay és Ihászsal. Leszállított helyárrak. Sorozat 124.)
- Vasárnap este 7-kor: Szeretek egy színésznőt. (Poor Lilivel. Napibérlet 21 sz. A. Sorozatszám 125.)
- Vasárnap este 9-kor: Cserogyerekek. (Jubiláris előadás, 25-edször. Lengyel Irénnel, Tolnayval. Napibérlet 21 szám B, Sorozat 126.)
- Hétfő: Drága kicsi buksi (Bérletszűnet. Sorozatszám 127)

SZÍNHÁZI LÁTCSÓ ÉS SZEMÜVEG KÜLÖNLEGESSÉGEK
UNICUM (KUN)-CLUJ-C-VICTORIEI 27

Olesó tűzifa
ölenként 1300 L. Fischer
fatelep, Piata Garii No 2. — Telefon 1300.
Az állomással szemben.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala igazgatója a külföldi magántartozások kifizetésére hívja fel a kereskedőket

A Banca Nationala sem bízik a tartós lejjavulásban? A külföldi magántartozásokat ellenőrző hivatal értekezlete

(Bucuresti-Bukarest, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A külföldi magántartozásokat ellenőrző hivatal tegnap estére értekezletre hívta össze a külfölddel szemben adós romániai kereskedőket. A kereskedelmi és iparkamarában megtartott értekezleten általános meglepetésre összesen csak nyolc meghívott kereskedő jelent meg. Az értekezletet Cerkez kamarai elnök nyitotta meg, aki sajtóelőadások előtt kifejezte, hogy olyan kevesen tettek eleget a felhívásnak, noha köztudomású, hogy sok száz millióra ruga román kereskedők külföldi adóssága. Ha a csekély érdeklődés annak a jele volna, hogy a legtöbb kifizették már külföldi tartozásaikat, akkor ez igen öröndetes jelenség lenne a

tényleges helyzet azonban ennek éppen az ellentéte. Cerkez után Balanescu, a Banca Nationala igazgatója emelkedett szólásra, aki felhívta a jelenlévő kereskedő figyelmét a lej jelenlegi kedvező árfolyamára, majd kifejezte, hogy a lej kedvező helyzetére való tekintettel a kereskedők minél előbb egyenlítsék ki külföldi magántartozásaikat. A Banca National igazgatójának ezen b-jelentését Bukarest pénzügyi köreiből meglehetősen pesszimistikusan ítélik meg és azt a következtetést vonják le, hogy a Banca Nationala sem bízik a lej végleges javulásában és egy esetleg bekövetkezendő visszaéléssel számol.

Titulescu hazatér, hogy beszámoljon az angol kölcshin... Bukarestből jelentik: Politikai körökben szerzett értesülésünk szerint Titulescu londoni köv-t a közeli napokban hazaérkezik Bukarestbe. Titulescu hazaérkezése az angol piacon most folyó kölcsöntárgyalásokkal van összekötve és épp ezért érkezését gazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják.

Részvénytársaságga alakulnak át Tischer Mór érdekeltségét. Gazdasági körökben egyre harározottabb formában beszélnek arról, hogy a kolozsvári Tischer Mór összes vállalatai részvénytársaságga alakulnak át és egységes vezetés alá kerülnek. Beavatottak szerint ebben az új érdekeltségben a Fehérvízi részvénytársaság nem vesz részt, hanem továbbra is mint önálló társaság fog működni. Az új részvénytársaságelnöke, mint értesülésünk, Tischer Mór nagybirtokos és vállalkozó lesz, ügyvezető pedig Tischler Elemér dr., aki tudvalevőleg eddig is irányítója volt az összes Tischler érdekeltségeknek.

A kolozsvári Kamara értekezlete az ipari áram ügyében. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara ma meghívókat küldött szét, melyben november 4-re, délután öt órára értekezletet hív össze az iparkamara tanácstermébe. Az értekezleten a kolozsvári villamosáramszolgáltatás problémáját fogják megvitatni, különösen az ipari szükséglet szempontjából.

A cukorka- és csokoládégyárak szindikátusának kolozsvári értekezlete. Az erdélyi és bánáti cukorka- és csokoládégyárak szindikátusa elhatározta, hogy e hó folyamán Kolozsvárat értekezletet tart, amelyen szindikátusi ügyeken kívül ismételten megtárgyalják azokat a lehetőségeket, amelyek alapján a hatóságok a készítmények vegyvizsgálatáról megfe-

lelően gondoskodhatnak. A szindikátus tudvalevőleg a mult hónap közepén táján is tartott hasonló értekezletet Aradon, ahol a kartellen kívül álló gyárak versenye ellen is állást foglaltak.

Németország gazdasági közeledést ajánl Romániának. Bukarestből jelentik: Gerhard von Nudus, az új német követ nyilatkozott az „Argus”-nak. Kijelenté, hogy Németország jelenleg kizárólag gazdasági politikát folytat minden politikai tendencia nélkül. Többek közt nagy súlyt helyez a Romániával való gazdasági és pénzügyi viszony normálisra tételére. Német kereskedelmi és pénzügyi körök foglalkoznak ezzel a problémával. Németország nem bír teljes akciószabaddal Romániával szemben, mert köli a Davos-terv, de az ottani atmoszféra igen kedvező és mindkét félnek ki kell nyújtani a kezét a megegyezés érdekében.

Egy régi vállalat idegen valutában való bekebelezésre kapott engedélyt. Bukarestből jelentik: Többiekben hirt adunk már arról, hogy különösen ipari körökben az a kértéssel fordultak a kormányhoz, engedje meg az idegen valutában való bekebelezéseket. Ennek az akciónak az a célja, hogy a külföldi tőke részére, amely a lejnek még mindig bizonytalan helyzete miatt tartózkodott attól, hogy hosszabb lejáratu kölcsön formájában jöjjen be az országba, ily módon tegyék lehetővé elhelyezkedését. A hivatalos kormánykörök, amint ezt az eddig elhangzott nyilatkozatokból kitűnik, ellene van az idegen valutában történő bekebelezéseknak, mert ezáltal az a veszély fenyeget, hogy a bizalmatlanság a lej iránt fokozódni fog és így könnyen végzetes következményekkel járhatna a román

Tőzsde

A hosszú idő óta tartó lanyhaság után mára megszilárdult a piac és élénk forgalom mellett az összes devizák lényeges árfolyást értek el. Zürichben a lej változatlan 290 es zárlat után az utóban 294,50-ra emelkedett, de ezzel szemben az összes külföldi tőzsdéken a tegnapihoz képest veszteéggel zárult a román valuta árfolyama.

Devizák	Valutapiac 1926 November 3 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Paris	Buka-rost	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3500—3550	—	—	605	3510	13757	13670	65262	1928 ^{1/2}
Newyork ..	180—183	513 ^{1/2}	51320	3136	180	71340	70860	3385	—
London	790—795	251320	251330	152	881	3457 ^{1/4}	3434 ^{1/4}	1640 ^{1/4}	484 ^{3/4}
Páris	585—590	1850	1652 ^{1/2}	—	530	2290	2283	103 ^{1/2}	321 ^{1/2}
Milano	790—795	2230	2210	133 ^{1/2}	780	3060	3043	145	427
Prága	540—545	1535 ^{1/2}	1535 ^{1/2}	93	537	2112 ^{3/4}	2099 ^{1/4}	—	296 ^{1/4}
Budapest ..	385—390	7265	7265	—	2540	—	3928	47612	—
Belgrád	—	915	915	—	310	1257 ^{1/2}	1250	599 ^{1/2}	—
Bukarest ..	—	290	290	1750	—	396	393 ^{1/4}	1915	—
Varsó	—	57 ^{1/2}	57 ^{1/2}	—	21	792	7840	376 ^{1/4}	—
Bécs	2580—2600	7330	7330	—	2585	10067	—	470 ^{1/2}	—
Berlin	4350—4400	12330	12330	—	4330	16965	16846	80487	—

Száz leli árfolyama: Zürich 294^{1/2}, Páris 1750, Budapest 39600, Bécs 39325, Prága 1915

Cal. Mojlor
telefon 877

